

"Отворена врата"

Сваки наставник једном недељно прима родитеље ученика и тада можете доћи да се са нама консултујете. **Најпре се обавестите у вези са самим термином "отворених врата"**. Ова информација је доступна на сајту школе, или је Ваше дете може пренети обавестивши се код разредног старешине или самог наставника

Није прикладно да родитељ долази на консултације у другим терминима јер су они најчешће заузети одржавањем редовне, допунске и додатне наставе, консултацијама са колегама и другим обавезама наставника, те постоји могућност да исти неће бити у прилици да Вас приме и посвете Вам довољно времена. Такође, имајте у виду да су школски одмори једина пауза у раду коју наставници имају, тако да је много извесније да ће моћи да Вам поклоне пуну пажњу у термину "отворених врата"

Када сте дошли на отворена врата потребно је да се јавите дежурним ученицима или дежурним наставницима који су задужени да на основу пуног имена и презимена пронађу наставника и да утврде да ли у том тренутку он/она већ разговара са неким од родитеља. Прецизне информације у вези са именом и презименом наставника и предметом који предаје олакшаће Вам да до наставника дођете и да успоставите успешну комуникацију, а о овоме се можете обавестити код самог ученика или разредног старешине.

Најчешћи разлози због којих родитељи посећују школу

I Правдање изостанака ученика

Имајте на уму да је законски рок да донесете оправдање разредном старешини у вези са оправданим изостанком Вашег детета **осам радних дана**. Редовно посећивање школе омогућиће наставницима и Вама самима да будете обавештени о томе где је Ваше дете и у којим приликама изостаје са наставе.

II Тешкоће у савладавању градива или оцена која није у складу са очекиваним постигнућем Вашег детета

Када проналазите да Ваше дете наилази на тешкоће у савладавању градива неког предмета потребно је да посетите "отворена врата" предметног наставника. **Једина особа која Вам може дати релевантне информације о напредовању Вашег детета, о њеним/његовим јаким и slabим странама у погледу одређеног предмета је предметни наставник.** Наставници су у прилици да током дужег временског периода прате Ваше дете и уочавају њен/његов однос према предмету, заинтересованост за одређене области, степен мотивације, предзнања која поседује, као и начин реаговања када се суочава са тешкоћама.

Пре разговора са предметним наставником потребно је да разговарате са својим дететом. У овом разговору важно је да сазнате како само дете види своје постигнуће у оквиру датог предмета.

Шта види као разлоге неуспеха да градиво савлада?

Најчешћи разлози на које ћете наићи су **недовољан труд ученика** (није учио/ла, није био/била спремна, било је превише обавеза у тој радној недељи, одлагање суочавања са обавезама и сл.), **недовољно добро разумевање неког дела градива** (трудио/ла се, али не разуме тај сегмент градива, област), **недовољно интересовање за конкретан предмет** (то није нешто што би они уопште волели да уче, има ствари које их занимају и у вези су са њиховом будућом професијом, али овај предмет то није и сл.). Вероватно ћете чути и другачије разлоге којима ће претходна три бити образложена (наставник неинтересантно предаје, веома високи критеријуми оцењивања и сл.). **Имајте у виду да је свакој особи па и Вашем детету потребно да очува позитивну слику о себи када се суочи са неуспехом, па ће тражити и наћи "олакшавајуће околности"**. Узмите у обзир њихову визуру у вези са том ситуацијом, али покушајте да имате на уму да сви имамо различита интересовања и одговарају нам различити приступи предавача. **Свако од нас је морао да пронађе начин да прилагоди свој однос и у оним ситуацијама које нису биле интересантне или су биле захтевније него што смо очекивали како бисмо остварили успех.**

Како се суочава са неуспехом?

У домену психологије често говоримо о феномену **"пророчанства које се само испуњава"**. Свако од нас па и Ваше дете биће у прилици да ово доживи у неком тренутку у животу, али је важно да ово не постане образац који ће се често понављати. Типично особа која испољава овај образац нема довољно самопоуздања па верује да је "глупа", "неспособна", "неталентована" за одређену област. С обзиром да дубоко верује да је тако (чак и када то неће експлицитно изразити), особа одлаже суочавање са конкретном обавезом, не труди се и не учи. Као последица несучавања са проблемом наступа неуспех (недовољна или једва довољна оцена на том контролном задатку), која служи као потврда да је ученик "глуп", "неталентован" и сл. Ваше дете Вам неће експлицитно рећи да овако мисли о себи, али уколико уочите овај зачарани круг потребно је да инсистирате у разговору са њима на томе да је неуспех **узрокован фактором уложеног труда на који могу да утичу, а не факторима на које никако не могу** (као што су њихове способности, "срећа" или то колико је тест био захтеван). **Запамтите да су особе које верују да исходи у животу зависе од њиховог труда на који могу да утичу заправо оне особе које постижу академски успех и успешне су у осталим областима живота.**

Пре него што дођете на разговор код предметног наставника имајте на уму:

- **Потребно је да дођете чим уочите да ученик недовољно ради или чим добије слабу оцену.** Посебну тешкоћу у раду са ученицима представља чињеница да родитељи некада нису довољно обавештени о тешкоћама које ученик има тако да на разговор долазе пред крај првог полугодишта или пред крај године када нема довољно времена да се заостали проблеми разреше. **Није упутно да родитељи посећују отворена врата наставника две недеље пре краја првог или другог полугодишта школске године.**
- Представите се и наставнику нагласите име и презиме ученика, као и одељење у које Ваше дете иде.
- **Наставнику поставите питање у вези са односом Вашег детета према предмету** (да ли испољава интересовање, колико активно учествује у раду на часу, води белешке, решава задатке, одговара на питања или поставља сопствена)
- **Питајте и у вези са понашањем свог детета** (да ли ученик омета рад на часу, да ли је веома упадљив или сасвим неупадљив, како реагује у разговору са наставником и сл.)
- Поставите наставнику **питање у вези са јаким и slabим странама Вашег детета у односу на конкретан предмет** (шта је савладао/ла, а шта није, шта разуме/ не разуме, у чему је добар/добра, у чему мање, да ли има тешкоћа у усменом или писаном изражавању, како користи време током неког теста и сл.)
- **Питајте наставника у вези са могућношћу похађања допунске наставе (или додатне наставе).** Нема потребе да организујете "приватне" часове из било ког предмета за своју децу. **Могућност овакве помоћи у раду ученике чини пасивним у сопственом образовању** (очекују да ће им неко дати готова решења која могу само да меморишу или очекују да ће интензивни и бројни часови пред неки тест надокнадити несистематичан рад током године). Запамтите да овакав вид учења за кратак рок има веома лоше ефекте (оно што се учи за кратак рок брзо се и заборавља). **Предметни наставник познаје Ваше дете, а током додатне и допунске наставе радиће са њим/њом управо на превазилажењу оних тешкоћа које ученик има, или на усавршавању неке области одређеног предмета.**
- **Изнесите своја запажања у вези са сопственим дететом** која могу бити од помоћи наставнику (како и колико учи, да ли има неких конкретних тешкоћа са материјом, каква је предисторија у вези са конкретним предметом, предзнања ученика, успеси и неуспеси, како се ученик суочава са усменим/писаним одговарањем, као и доживљајем неуспеха и сл.).

III Проблеми у понашању ученика (традиционално питање "дисциплине")

Уколико је Ваше дете испољило неки облик понашања који одступа од прихватљивог у школи (непримерено обраћање наставнику, другим запосленима, осталим ученицима, показује непоштење- "преписивање", ометање наставе, коришћење мобилног телефона, неоправдано изостајање, кашњење на часове и сл.), бићете најчешће у прилици да разговарате са разредним старешином, члановима школске управе или неким од предметних наставника на чијем се часу одиграла конкретна ситуација.

Неопходно је да пре посете школи разговарате са својим дететом, при чему би било пожељно да покушате да то учините тако да сазнате што више о конкретном догађају или догађајима и да се за почетак суздржите од оптуживања свог детета, али у једнакој мери и од оправдавања. Истражите **шта Ваше дете сматра да се догодило** (нпр. Опиши ми шта се тачно догодило на том часу, одмору и сл.), **шта види као узроке свог понашања/реаговања** (нпр. Због чега си тако реаговао/ла, поступио/ла?), **као и какав однос има у овом тренутку према том догађају** (Како сада видиш ту ситуацију? Да ли мислиш да је све што си урадио/ла у реду? Како би сада поступио/ла?).

Уколико током разговора са својим дететом уђете у оптуживање пре него што сте се добро обавестили о њиховој визури Ваше и наше дете ће се вероватно затворити и доживети да смо сада сви против њега/ње, те ни наши заједнички напори да се њихово понашање измени неће дати никаквог резултата. Уколико, са друге стране, покушате да оправдавате њено/његово понашање, Ваше и наше дете ће схватити да је могуће из сваке ситуације изаћи на тај начин што ћете одговорност за своје поступке пренети на друге (наставнике, образовни систем или на саме родитеље) или на околности, те неће имати никаквог разлога да се понашају одговорније. **Запамтите, као што оба родитеља у породици морају да наступају као тим (односно да усагласе своје ставове о васпитању детета), а не да дозволе да једно добије улогу сарадника и "адвоката", а друго противника и "судије", тако и породица и школа треба да наступају као тим и усагласе своје приступе проблемима у образовању и васпитању Вашег детета и нашег ученика.**

Без обзира на то шта се догодило у конкретној ситуацији и **Вама и нама је у интересу да ученик убудуће испољава прилагођено понашање у школи, да поверује да може другачије да реагује, али и да научи да прихвати одговорност за своје понашање и последице које то подразумева.**

У разговору који ће уследити са запосленима у школи имајте у виду:

- Потребно је да разговору приступите отворено тако што ћете поставити питања наставнику/другом запосленом у вези са тим шта се конкретно догодило, како је ученик реаговао/поступио, како је наставник конкретно понашање доживео у контексту пређашњег поступања ученика и сл.
- У школи постоје интерни правилници и процедуре (званични документи школе), као и законска и подзаконска регулатива, тако да је потребно да се о томе детаљно обавестите (Шта су потенцијалне последице, каква ће се процедура примењивати, какав ће бити ток праћења понашања ученика у наредном периоду, како Ви можете да се укључите и сл.).

IV Други разлози због којих родитељи посећују школу

Имајте на уму да је веома важно да посећујете школу, обавештавате се о напредовању своје деце и о њиховом понашању и онда када нема никаквих разлога за забринутост. Није неопходно да овакве посете чините стално, али ће Вашој деци значити да знају да сте заинтересовани за њихово образовање и онда када не привлаче "негативну пажњу" (непримереним понашањем или slabим оценама).

Дођите и када желите да нас питате у чему је Ваше дете добро и успешно, јер је највећи број деце у нашој школи примереног понашања и постигнуће у знању, **а свако дете је успешно у некој области**. Због њихове мотивације и самопоуздања веома је значајно да то у чему су добри буде примећено и похваљено.

Нада Станков, психолог школе